

فقه اسلامی - 28

نماز قضا

مسئله 1 - هرکس نماز واجب را در وقت آن ترك کند باید قضای آن را به جا آورد، هر چند در تمام وقت نماز خواب بوده، یا به واسطه بیماری، یا مستی، نماز را نخوانده باشد.

مسئله 2 - کسی که در تمام وقت نماز، در حالت اغما و بی هوشی بوده، قضای آن نماز بر او واجب نیست. همچنین کافری که مسلمان شده، واجب نیست نمازهای قبل از زمان مسلمان شدنش را قضا کند. و نیز، زنی که در حال حیض یا نفاس بوده، نباید نمازهای ترک شده خود را در ایام حیض و نفاس، قضا نماید.

مسئله 3 - هرگاه بعد از وقت نماز بفهمد نمازی را که خوانده باطل بوده باید آن را قضا کند.

مسئله 4 - کسی که نماز قضا برعهده دارد، مستحب است در انجام آن تعجیل کند، ولی واجب نیست آن را فوراً به جا آورد.

مسئله 5 - کسی که نماز قضا بر ذمه دارد می تواند نماز مستحبی بخواند و خواندن نماز قضا قبل از نماز یومیّه یا بعد از آن مانعی ندارد.

مسئله 6 - در نماز قضا ترتیب واجب نیست، جز در میان قضای ظهر و عصر و مغرب و عشاء از يك روز که در این صورت، ابتداء باید نماز ظهر آن روز را و بعد از آن نماز عصر را قضا کند؛ و باید ابتداء نماز مغرب آن روز را و بعد از آن نماز عشاء را قضا کند.

مسئله 7 - اگر چند نماز از او قضا شده و شماره آنها را نمی داند، مثلاً نمی داند دو نماز بوده یا سه نماز، کافی است قدر متیقن را که مقدار کمتر است بخواند، اما اگر قبلاً شماره آنها را می دانسته، ولی به واسطه سهل انگاری فراموش کرده، احتیاط واجب آن است که مقدار بیشتر را بخواند.

مسئله 8 - کسی که می داند یک نماز از نماز های یومیه از او قضا شده است ولی نمی داند کدام نماز بوده؛ واجب است یک نماز دو رکعتی و یک نماز سه رکعتی و یک نماز چهار رکعتی به جا بیاورد.

مسئله 9 - کسی که می داند يك نماز چهار رکعتی بر ذمه دارد، اما نمی داند قضای ظهر بوده یا عصر یا عشاء، اگر يك نماز چهار رکعتی به نیت ما فی الذمه یعنی قضایی که بر عهده اوست بخواند کافی است و در بلند خواندن و آهسته خواندن حمد و سوره مخیر است.

مسئله 10 - هیچکس نمی تواند نماز قضای دیگری را که هنوز زنده است به جا آورد، هر چند او از خواندن نماز قضا عاجز باشد، اما بعد از مردن شخص ، می تواند.

مسئله 11 - نماز قضا را می توان با جماعت خواند، مشروط به اینکه نماز قضا با نمازی که امام جماعت می خواند مطابقت داشته باشد ، مثلاً نماز قضای صبح را با نماز جماعت صبح بخواند و نماز قضای ظهر را با نماز جماعت ظهر.

نماز قضای پدر و مادر

مسئله 12 - وقتی شخصی بمیرد، بر پسر بزرگتر او که در قید حیات است واجب است که نمازهایی را که از پدر یا مادرش قضا شده و از روی نافرمانی نبوده و توانایی بر قضا داشته اند به جا آورد.

مسئله 13 - هرگاه شخص دیگری نماز پدر یا مادر او را قضا نماید، از پسر بزرگتر ساقط می شود.

مسئله 14 - اگر پسر بزرگتر نمی داند که از پدر یا مادرش نماز قضا شده یا نه، چیزی بر او واجب نیست و جستجو نیز لازم نمی باشد.

مسئله 15 – اگر پسر بزرگتر یقین دارد که نماز پدر و یا مادرش قضا شده، ولی مردّد است بین اینکه نماز قضا شده آنها مثلاً به مدت ده روز بوده یا بیست روز؛ کافی است قدر متیقن را که همان مقدار کمتر است به جا آورد.

مسئله 16 - پسر بزرگتر هنگام قضای نماز پدر و مادر باید دستورات نماز را مطابق حکم مجتهدی که از او پیروی می کند انجام دهد.